

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 23/2019, referent la Direcció General de Mitjans de Comunicació del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya.

Antecedents

1. En data 18/01/2019 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava denúncia contra Direcció General de Mitjans de Comunicació del Departament de Presidència (en endavant, la DG), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal.

En el seu escrit, la persona denunciant (Sr. (...)) exposava que el dia (...)/2019 li havia estat notificat a les oficines de l'Associació (...), amb la qual col·labora, un ofici que li havia dirigit la Subdirecció General d'Ordenació de l'Espai de Comunicació Audiovisual (en endavant, la Subdirecció) -dependent de la citada DG-, pel qual se li requeria determinada informació relacionada amb la (...) "(...)", mitjà de comunicació (...). La persona denunciant es queixava que una còpia d'aquest ofici que se li havia dirigit, havia estat objecte de difusió íntegra en diversos mitjans de comunicació digital, en concret, als diaris "(...)" i "(...)"

La persona denunciant acompanyava la seva denúncia amb documentació diversa, entre la qual hi figurava la següent: a) relació d'enllaços que, segons afirmava la persona denunciant, permetrien la descarrega/visualització del requeriment que la Subdirecció li havia dirigit; i, b) impressió de la "còpia autèntica electrònica" del dit requeriment.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 21/2019), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que en poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants que hi concorrien.

3. En el marc d'aquesta informació prèvia es van fer una sèrie de comprovacions a través d'Internet sobre els fets objecte de denúncia.

3.1.- En data 21/01/2019 es va constatar que accedint al diari digital "(...)" i introduint al cercador les paraules "(...)" s'accedia a la següent notícia datada el (...): "*El Govern envia un requeriment (...)*". A través de la pàgina web del diari es permetia la descarrega d'un document en format pdf amb idèntic contingut a l'aportat per la persona denunciant (aquest darrer, però, en format "còpia autèntica electrònica"), amb l'única diferència que en el publicat al diari consta tatxada l'adreça a la qual es va dirigir l'escrit a l'aquí denunciant.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

3.2.- En data 24/01/2019, es va constatar que accedint a l'adreça electrònica proporcionada per la persona denunciant ((...)), s'accedia a la següent notícia -datada el (...)- publicada al web de "(...)"- "*La Generalitat requiere (...)*". A través de la pàgina web del diari es permetia la descàrrega d'un document en format word amb idèntic contingut a l'escrit aportat per la persona denunciant (aquest en format "còpia autèntica electrònica")

També es va constatar que a les propietats del dit document word al qual s'accedí a través d'internet, apareix la següent informació:

"Autors (...)", "Desat per darrera vegada per (...)", "Empresa Generalitat de Catalunya", "Administrador Subdirecció General d'Ordenació de l'Espai de Comunicació Audiovisual", "Contingut creat (...) 14:35", "Date last saved (...) 14:35", "Impres per darrera vegada (...) 13:05"

4. En aquesta fase d'informació, en data 30/01/2019 es va requerir la DG perquè donés compliment al següent:

- Indiqués quina explicació donaria al fet que el concret document en format word esmentat mes amunt fos accessible a través d'internet, i en concret al lloc web del diari "(...)"
- Indiqués quines persones tenien permès l'accés al document word original creat per la Subdirecció, des del dia de la seva creació (entre el (...) de gener de 2019), fins l'(...).

5. En data 12/02/2019, la DG va respondre el requeriment esmentat a través d'escrit en què exposava el següent:

- Que respecte a la primera de les qüestions, i en la mesura "*que no consta cap incident de seguretat en relació a la informació afectada i que no s'ha pogut determinar qui o com ha pogut trametre aquest document fora dels sistemes del Departament de la Presidència*" es desconeix com el concret document en format word ha pogut ser accessible a través d'Internet.
- Que entre els dies (...) de gener de 2019, foren diverses les persones que havien pogut tenir accés al document en qüestió, totes elles persones que presten servei a la Subdirecció; a més del Director General de Mitjans de Comunicació que pot tenir accés a la documentació que es genera a la DG.
- Que "*respecte a les propietats del document word que indica l'ACPD en el seu escrit, cal fer avinent que "(...)" ((...)) és treballador de la Sub-direcció general d'Ordenació de l'Espai de Comunicació Audiovisual i n'és l'autor material del document, però es desconeix qui és "(...)"*".
- Que, segons la persona denunciant, el requeriment fou notificat "*a les oficines de l'Associació (...)*. Doncs bé, aquestes dades que expressa el denunciant no són correctes", ja que en no poder-se lliurar el requeriment a l'adreça de l'associació de la qual se'n

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

disposava, *“aquest va ser notificat electrònicament, en format pdf signat electrònicament, a la referida Associació”*.

6. A la vista de la informació proporcionada per la DG, en data 08/03/2019 es va requerir novament a aquest òrgan per tal que aportés la següent documentació:

- Còpia de l'evidència de la notificació que es va efectuar per mitjans electrònics a la persona denunciant a través de l'Associació (...), en relació amb el requeriment d'informació sobre la (...) “(...)”.

7. En data 11/03/2019, la DG va donar compliment a aquest requeriment aportant còpia de l'evidència de notificació electrònica del document referit a l'apartat precedent. En aquest document consta que el citat document es va posar a disposició el (...)/2019 a les 13:35:49 i es va accedir aquell mateix dia.

8. En data 29/07/2019, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra la Direcció General de Mitjans de Comunicació per una presumpta infracció prevista a l'article 83.5.a), en relació amb l'article 5.1.f) del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27/4, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD) i 5 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD).

9. Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 31/07/2019.

10. En data 02/08/2019, la DG va formular al·legacions a l'acord d'iniciació.

11. En data 30/10/2019, la persona instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades amonestés la Direcció General de Mitjans de Comunicació com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a) en relació amb l'article 5.1.f) de l'RGPD i 5 de l'LOPDGDD

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 31/10/2019 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

12. El termini s'ha superat amb escreix i no s'han presentat al·legacions.

Fets provats

A partir del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment, es consideren acreditats com a fets provats els següents.

En una data indeterminada però en tot cas compresa entre el (...) i l(...), alguna persona que prestava serveis a la Subdirecció General d'Ordenació de l'Espai de Comunicació Audiovisual,

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

dependent de la Direcció General de Mitjans de Comunicació del Departament de la Presidència, va filtrar -sense consentiment de la persona afectada- a terceres persones no autoritzades, un document en format word, a partir del qual la citada Subdirecció havia generat un altre document en un format pdf signat electrònicament, que fou remès a la persona aquí denunciant. Amb la filtració d'aquest document en format word es revelava que a la persona aquí denunciant se l'havia requerit per tal que proporcionés determinada informació relacionada amb la (...) "(...)" -mitjà de comunicació (...)el (...) i que (...)-, els concrets termes del requeriment, així com el domicili al qual s'adreçava el mateix.

Aquest document word fou objecte de difusió en diversos mitjans de comunicació digital en el si de notícies datades en data (...).

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC, i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'entitat imputada no ha formulat al·legacions a la proposta de resolució, però sí que ho va fer a l'acord d'iniciació. Respecte d'això, es considera oportú reiterar a continuació el més rellevant de la resposta motivada de la persona instructora a aquestes al·legacions, les quals, en essència, qüestionaven els fets imputats a l'acord d'iniciació en base al següent: a) que a les metadades del document Word accessible per internet apareix el nom de "(...)", persona "*que no presta serveis a la Subdirecció general ni al Departament de la Presidència, el qual sembla ser que pot haver accedit al document per darrera vegada*"; i, b) "*la incoherència en les propietats del document word que fa constar en el seu escrit l'ACPD ja que s'indica una hora de creació que és posterior (en una 1 hora i mitja) a la de darrera impressió del document. Concretament consta: "contingut creat (...) 14:35" i "imprès per darrera vegada (...) 13:05"*.

Al respecte, tal com va exposar la persona instructora a la proposta, cal dir que cap dels elements mencionats per la DG en el seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació desvirtuen el fets imputats a l'acord d'iniciació i declarats com a provats en aquesta resolució, ans el contrari, de fet algun d'ells, en concret el citat al punt a), reforça el fet imputat en la mesura que evidencia que una persona que no presta serveis ni a la Subdirecció ni al Departament ("(...)") figura a les propietats d'un document word -el publicat a internet per un mitjà de comunicació digital- que sí consta haver estat elaborat per una persona que treballava a la dita Subdirecció, tal com es va informar a aquesta Autoritat (antecedent 5è).

Pel que fa a l'element apuntat per la DG relatiu a la "*incoherència en les propietats del document*", s'ha de dir que la DG no argumentava en el seu escrit d'al·legacions en quina mesura aquest element qüestionaria els fets imputats. En qualsevol cas, val a dir que aquesta aparent "*incoherència*" en les metadades és dona habitualment quan es treballa en documents

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

en format word (com per exemple si s'imprimeix un document i posteriorment es guarda aquest amb un altre nom fent servir "anomena i desa").

En definitiva, el que cal posar en relleu és que en el si d'aquest procediment s'ha evidenciat que terceres persones alienes a la Subdirecció van tenir accés a un document en format word (el que es va publicar per internet) -elaborat com a pas previ a la generació del document en format pdf que es va notificar a la persona denunciant-, vulnerant-se així el principi de confidencialitat en relació amb les dades de l'aquí denunciant.

3. En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, cal acudir en primer terme al concepte "dada personal", definit a l'article 4.1 de l'RGPD:

"toda información sobre una persona física identificada o identificable («el interesado»); se considerará persona física identificable toda persona cuya identidad pueda determinarse, directa o indirectamente, en particular mediante un identificador, como por ejemplo un nombre, un número de identificación, datos de localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona"

A partir d'aquest concepte, cal acudir a l'article 5.1.f) de l'RGPD, que en relació amb el principi de confidencialitat de les dades determina el següent:

*"1. Los datos personales serán:
(...)
f) tratados de tal manera que se garantice una seguridad adecuada de los datos personales, incluida la protección contra el tratamiento no autorizado o ilícito y contra su pérdida, destrucción o daño accidental, mediante la aplicación de medidas técnicas u organizativas apropiadas («integridad y confidencialidad»)".*

D'altra banda, l'LOPDGDD, estableix el següent al seu article 5, relatiu al deure de confidencialitat:

*"1. Els responsables i encarregats del tractament de dades així com totes les persones que intervinguin en qualsevol fase d'aquest estan subjectes al deure de confidencialitat a què es refereix l'article 5.1.f) del Reglament (UE) 2016/679.
2. L'obligació general que assenyalava l'apartat anterior és complementària dels deures de secret professional de conformitat amb la seva normativa aplicable.
(...)"*

Tal com indicava la persona instructora, durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, que es considera constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a) de l'RGPD, que tipifica com a tal la vulneració de "los

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

principios básicos para el tratamiento (...)”, entre els quals s’inclou el principi de confidencialitat transcrit més amunt.

La conducta que aquí s’aborda s’ha recollit com a infracció molt greu a l’article 72.1.a de l’LOPDGDD, en la forma següent:

“El tractament de dades personals que vulneri els principis i les garanties de licitud del tractament que estableix l’article 5 del Reglament (UE) 2016/679”

4. L’article 77.2 LOPDGDD disposa que, en el cas d’infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l’art. 77.1 LOPDGDD, l’autoritat de protecció de dades competent:

“(…) ha de dictar una resolució que les sancioni amb una amonestació. La resolució ha d’establir així mateix les mesures que escaigui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s’hagi comès. La resolució s’ha de notificar al responsable o encarregat del tractament, a l’òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s’escau, i als afectats que tinguin la condició d’interessat, si s’escau.”

En termes similars a l’LOPDGDD, l’article 21.2 de la Llei 32/2010, determina el següent:

“2. En el cas d’infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. A més, pot proposar, si escau, la iniciació d’actuacions disciplinàries d’acord amb el que estableix la legislació vigent sobre el règim disciplinari del personal al servei de les administracions públiques. Aquesta resolució s’ha de notificar a la persona responsable del fitxer o del tractament, a l’encarregada del tractament, si escau, a l’òrgan del qual depenguin i a les persones afectades, si n’hi ha”.

En aquest cas, i tal com va manifestar la persona instructora a la proposta, es considera que no resulta procedent requerir l’adopció de cap mesura correctora, ja que es tractaria d’uns fets puntuals ja consumats.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Amonestar la Direcció General de Mitjans de Comunicació com a responsable d’una infracció prevista a l’article 83.5.a) en relació amb l’article 5.1.f) de l’RGPD, i 5 de l’LOPDGDD.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4t..

2. Notificar aquesta resolució a la Direcció General de Mitjans de Comunicació
3. Comunicar la resolució que es dicti al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.
4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,